Dosar nr. 2-2417/2022; 2-394/2023; 2-108/2024;
Numărul 2-22178507-48-2-06122022;

HOTĂRÂRE
În numele Legii

(termenul de examinare 06.12.2022-22.08.2024)

22 august 2024 **or. Călărași**

Judecătoria Strășeni (sediul Călărași)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ala Ucrainţeva
Grefier Galina Rodidea
Cu participarea:
Avocatului Ion Chitoroga
În absența:
Reprezentantului reclamantului OCN"Top Leasing&Credit" SRL, legal citat, Alina Izosimova
Pârâtului, legal citat Serghei Cioban
Andrei Cibotaru
Persoanei interesate, legal citată CNPF

a examinat în ședința publică, în limba de stat, în procedură generală, cererea de chemare în judecată OCN " Top Leasing&Credit " SRL către Cioban Serghei și Cibotaru Andrei, persoana interesată Comisia Națională a Pieții Financiare privind încasarea datoriei.

A constatat:

Conținutul cererii de chemare în judecată:

OCN " Top Leasing & Credit" SRL, la data de 06.12.2022 a înaintat la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași), cerere de chemare în judecată către Ciobanu Serghei și Cibotaru Andrei privind încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantului a menționat că, în baza contractului de împrumut *****O.C.N. "Top Leasing & Credit" S.R.L. în calitate de "împrumutător" a acordat lui Cioban Serghei în calitate de "împrumutat" un împrumut în sumă de 4 700,22 (patru mii șapte sute, 22) EUR, cu termenul final de rambursare ***** fapt confirmat prin ordinul de plată din ***** iar acesta s-a obligat să achite ratele de împrumut și alte plăți aferente contractului de împrumut menționat.

Potrivit art. 858 alin. (2) Cod civil, *obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună- credință, la locul și în momentul stabilit.*

Împrumutatul Cioban Serghei nu își onorează obligațiunile contractuale mai mult de 15 zile calendaristice de la scadența stabilită în contractul de împrumut menționat (nefiind achitate ratele de împrumut cu scadența la *****), ceea ce constituie conform pct. 8.1. din contractul de

împrumut o neexecutare a obligațiilor.

La situația din 30.11.2022 datoria față de O.C.N. “Top Leasing & Credit” S.R.L. conform contractului de împrumut *****din ***** constituie 4 466,54 EUR, penalitatea 26,16 EUR, iar în total suma de 4 492,70 EUR.

Prin somația *****expediată către pîrîtul Cioban Serghei, fapt ce se confirmă prin scrisoarea și avizul de expediere anexat, O.C.N. “Top Leasing & Credit S.R.L.” a solicitat acestuia în termen de 7 zile calendaristice achitarea datoriei restante, precum și rambursarea anticipată a împrumutului, însă pînă în prezent aceasta nu a fost achitată și nu am primit nici un răspuns.

Conform contractului de fidejusiune ***** din ***** Cibotaru Andrei în calitate de fidejusor și-a asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și împrumutatul Cioban Serghei în fața O.C.N. “Top Leasing & Credit” S.R.L. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de împrumut *****în cazul în care acesta nu va onora aceste obligații.

Prin somația *****recepționată de către pîrîtul Cibotaru Andrei, la data de 07.11.2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat, O.C.N. “Top Leasing & Credit S.R.L.” a solicitat acestuia în termen de 7 zile calendaristice achitarea datoriei menționate, însă pînă în prezent aceasta nu a fost achitată și nu a primit nici un răspuns.

Din motive invocate supra, reclamantul a înaintat cerere de chemare în judecată către Cioban Serghei și Cibotaru Andrei, persoana interesată Comisia Națională a Pieții Financiare privind încasarea datoriei, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la pîrîții Cioban Serghei și Cibotaru Andrei în beneficiul O.C.N. „Top Leasing & Credit” S.R.L. a datoriei în mărime de 4 466,54 EUR, a penalității în sumă de 26,16 EUR în total suma de 4 492,70 EUR și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în suma echivalentului în MDL a sumei de 134,78 EUR la data efectuării plății, ceea ce constituie 2 710,56 MDL.

Poziția participanților la proces:

La data de 19.04.2023, reprezentantul reclamantului a înaintat cerere privind examinarea cauzei în lipsă, declarând că susține integral cererea de chemare în judecată solicitînd admiterea intergală a acesteia.

Copârâtul Cebotari Andrei fiind legal citat în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind reprezentat de avocat Ion Chitoroga, care a înaintat o Referință în interesele lui Cebotari Andrei cu următorul conținut.

Cu cererea de chemare înj udecată OCN ” Top Leasing&Credit ” SRL către Cioban Serghei și Cibotaru Andrei, persoana interesată Comisia Națională a Pieții Financiare privind încasarea datoriei este total în dezacord solicitând respingerea integrală ca fiind nefondată (f.d.33-36).

Copârâtul Cioban Serghei, legal citat nu s-a prezentat, în adresa instanței a parvenit dodada de citare legală cu mențineа” plecat”, motiv din care instanța a dispus citarea publică a copîrîtului Cioban Serghei, cu continuarea examinării cauzei în absența acestuia.

Intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieții Financiare (CNPF), a prezentat o referință conform căreia, constată că datoria solicitată de către OCN” Top Leasihg &Credit” SRL în valoare de 4 466,54 EURO nu excede limitele legale.Cu referire la penalitate în mărime de 1% pe zi, și penalitatea în mărime de 5% din valoarea Contractului pentru încălcarea oricărei obligații stipulate în Contract, aceste clauze se vor aprecia drept abuzive (f.d. 102-104).

Aprecierea instanței:

Examinând cererea de chemare în judecată înaintată de OCN ” Top Leasing&Credit ” SRL către Cioban Serghei și Cibotaru Andrei, persoana interesată Comisia Națională a Pieții Financiare privind încasarea datoriei, cercetând probele anexate la dosar, analizând motivele ” de fapt” și ” de drept”, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este una întemeiată și urmează a fi admisă parțial din motive indicate infra.

Conform art. 118 alin.(1) CPC RM: *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art. 130 Cod de procedură civilă**:** *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În cadrul cercetărilor judecătorești s-a constat cu certitudine că, la data de ***** între OCN” Top Leasing& Credit” în calitate de ”Împrumitător” și Cioban Serghei în calitate de ”Împrumutat” a fost încheiat Contract de împrumut ***** (f.d.4-6).

Conform punct 1.1. a Contractului împrumutătorul a acordat cu titlul oneros sub formă de mijloace bănești în suma de 4 700,22 EURO, iar împrumutatul s-a obligat se restituie împrumutul și să achite obligațiile aferente prezentului contract.Împrumutul a fost acordat pe un termen de 48 luni, termenul final de rambursare fiind 20.07.2025.

La contract fiind anexat și semnat de către părți graficul de rambursare a creditului de către Cioban Serghei (f.d.7).

Conform Ordinului de plată Cioban Serghei a primit în proprietate sum ade 93 940,06 lei.(f.d.9).

Conform punct. 8.2. a Contractului de împrumut ***** în cazul neachitării plăților în vederea restituirii împrumutului, achitării dobînzii, comisioanelor și altor plăți aferente în termenele stabilite conform prezentului contract , împrumutătorul calculează, iar împrumutatul achită începînd cu prima zi a restanței și pînă la momentul achitării complete a datoriei restante, o penalitate în mărime de 1% pentru fiecare zi calendaristică de întîrziere aplicată la valoarea sumelor restante. Suma penalităților datorate se va calcula în funcție de numărul de zile de întîrziere efectivă.

Pentru garantarea restituirii împrumutului de către Cioban Serghei a fost semnat cu Cibotaru Andrei Contrac de fidejusiune la ***** ***** (f.d.13-14).

Obiectul Contractului de fidejusiune din ***** *****, obligația fidejusorului Cioban Serghei de a răspunde în aceiași măsură ca și debitorul în fața creditorului, pentru onorarea integral a obligațiilor aferente Contractului de împrumut ***** din ***** în cazul în care debitorul nu ă-și va onora obligațiile. (f.d.13).

La data înaintării cererii de chemare în judecată datoria lui Cioban Serghei față de OCN” Top Leasing& Credit ” constituia suma de 4 492, 7 EURO inclusive penalități (f.d.10).

La data de 27.10.2022, de către reclamantul OCN" Top Leasing& Credit" a fost expediată o somație în adresa lui Cioban Serghei, ***** care a rămas însă fără atenție din partea copârâtului. Tot la 27.10.2022, somația nr. ***** a fost expediată în adresa copârâtului Cibotaru Andrei, care la fel a rămas fără atenție din partea ultimului.

Conform Referinței înaintate de CNPF, prin plicarea calculelor matematice ce rezultă din prevederile legale CNPF a constata că, datoria solicitată de către OCN" Top Leasing& Credit" SRL în valoare de 4 466, 54 EURO nu excede limite legale.

Conform art. 1763 alin.(1-3) CC, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii şi a altor plăți aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.*

(2) Contractul de credit se încheie în scris.

(3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

Conform art. 176 alin.(1) CC, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.*

Art. 1765 CC, *în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

Conform art. 1242 CC, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

(2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

(3) Pînă la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepția cazului în care ambele părți sînt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.

(4) Un contract nu se consideră contract de împrumut doar pentru că prevede un termen pentru executarea obligației pecuniare, cu excepția cazului în care împrumutatul este obligat să plătească dobîndă suplimentar la acea obligație pecuniară.

(5) Cu toate acestea, părțile pot conveni ca o sumă datorată în temeiul unei obligații existente să se plătească în viitor în condițiile unui contract de împrumut.

Art.1244 alin.(1 și 7) CC, *în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. În cazul în care împrumutatul nu plătește dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului și a dobînzii aferente.*

Conform prevederilor art. 947 CC, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).*

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

(4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul.

(5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligaţiei este justificată.

(6) Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

Instanța studiind prevederile clauzei contractuale din punct. 8.2. a Contractului de împrumut ***** în cazul neachitării plăților în vederea restituirii împrumutului, achitării dobînzii, comisioanelor și altor plăți aferente în termenele stabilite conform prezentului contract , împrumutătorul calculează, iar împrumutatul achită începînd cu prima zi a restanței și pînă la momentul achitării complete a datoriei restante, o penalitate în mărime de 1% pentru fiecare zi calendaristică de întîrziere aplicată la valoarea sumelor restante. Suma penalităților datorate se va calcula în funcție de numărul de zile de întîrziere efectivă, în coraport cu legislația în vigoare o clauză pentru a fi abuzivă trebuie să producă un dezichelibru între prestațiile plăților, determinînd astfel, dacă interesul consumatorului a fost sau nu prejudiciat în coraport cu cel al creditorului.

În prezenta speță penalitatea în mărime de 1% pe zi de întîrziere dă posibilitatea creditorului de a solicita de la debitor dobînda anuală de 365% , fapt ce produce un dezichilibru semnificativ între drepturile și obligațiiile părților.

Tot o data instanța atestă faptul că, conform punct. 4.5, a Contractului de împrumut ***** prevede că commission de acordare în mărime de 6% din valoarea împrumutului ce constituie 282, 01 EURO.

Art. 334 CC, prevede că, *actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.*

(2) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziţii legale imperative sînt nule sau anulabile dacă această sancţiune este prevăzută expres de dispoziţia legală încălcată (nulitatea expresă).

(3) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziţii legale imperative ce nu prevede expres sancţiunea nulităţii sînt nule sau anulabile dacă această sancţiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziţiei legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală).

(4) Dispoziţiile prezentului articol se aplică în măsura în care dispoziţia legală încălcată nu stabileşte o altă consecinţă a încălcării sale decît nulitatea actului juridic sau a clauzei.

(5) Încălcarea dispoziţiei imperative a actului normativ subordonat legii poate fi invocată ca temei de nulitate a actului juridic doar în măsura în care dispoziţia respectivă întruneşte cerinţele art. 1 alin. (2) şi ale art. 4.

Art. 329 alin.(1) CC, prevede, *în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie).*

Conform prevederilor art. 82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

Din motive invocate supra, instanța va admite parțial cererea de chemare în judecată cu încasarea în mod solidar de la Cioban Serghei a.n. *****, numărul de identificare ***** și Cibotaru Andrei a.n. *****, numărul de identificare, *****, în beneficiul OCN" Top Leasing & Credit " SRL, numărul de identificare, ***** datoria formată în baza a Contractului de împrumut

*****din ***** și Contractului de fidejusiune ***** din ***** în mărime de 4 466 (patru mii patru sute șaizeci și șase), 54 Euro, echivalenți în lei la cursul stabilit de BNM la data executării prezentei hotărâri, va declara nulitatea clauzei la punct 4.5 din contractul de împrumut *****din *****.

Art.90 CPC, prevede că, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte:*

a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor;

b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului;

c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată;

d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă;

e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;

f) cheltuielile de căutare a pîrîtului;

g) cheltuielile de efectuare a expertizei;

h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;

i) cheltuielile de asistenţă juridică;

j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii;

k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut;

l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

Conform alin.(1) art.94 CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Astfel, instanța va dispune și încasarea de la copârâți în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată cu titlul de taxa de stat.

În conformitate cu prevederile art. 238-241 CPC RM, instanța

HOTĂRĂȘTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se încasează în mod solidar de la Cioban Serghei a.n. *****, numărul de identificare ***** și Cibotaru Andrei a.n. *****, numărul de identificare, *****, în beneficiul OCN" Top Leasing & Credit " SRL, numărul de identificare, ***** datoria formată în baza a Contractului de împrumut *****din ***** și Contractului de fidejusiune ***** din ***** în mărime de 4 466 (patru mii patru sute șaizeci și șase), 54 Euro, echivalenți în lei la cursul stabilit de BNM la data executării prezentei hotărâri și taxa de stat în mărime de 2 694 (două mii șase sute nouăzeci și patru), 67 lei, în rest cererea de chemare în judecată se respinge ca neântemeiată.

Se declară nulitatea clauzei la punct 4.5 din contractul de împrumut *****din *****.

Hotărârea cu drept apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Ala Ucrainţeva**